

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından
Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fikrî” Sorularına Verilen Cevaplar
Silsilesi)

Soru-Cevap

İslam Felsefesi

Esed Ez-Zâhiriye'ye

Soru:

Hizb-ut Tahrir Mefhumları kitabının 32. sayfasının 2 ve 3. satırında “İslam felsefesi” ifadesi geçmektedir; o halde partide İslam’da felsefe ve felsefeciler yoktur olarak bildiğimiz şey nedir?

Allah sizi tüm hayırla mükâfatlandırısın.

Cevap:

Mefhumlar kitabının 31. sayfasında aşağıdaki şekilde geçmektedir:

(Buna göre, insanın ameli maddedir ve insan bu ameli maddî bir şekilde işler. Fakat bunu yaparken, helal ve haram olması bakımından Allah ile olan alakasını idrak eder. Bu idrak etmeye göre de ya o ameli yapar ya da yapmaz. İşte insanın, bu şekilde Allah ile olan bağına idrak etmesi ruhtur. Ve bu idrak, insanı, kendi fiillerinin hakikatini bilebilmesi için, Allah’ın şeriatını bilmeye zorlar. Böylece Allah’ın hangi amellerden razı olduğunu ve hangi amellere öfkelenildiğini bildiğinde, hayrı şerden ayırt edebilir. Yine şeriat kendisine çirkin fiil ile güzel fiili açıkladığında, çirkinini güzelden ayırabilir. Yine şeriatın açıkladıklarına göre İslam toplumunun içinde İslami bir hayat için gerekli olan kıymetleri görür. Böylelikle işe başlarken Allah ile olan bağına idrak etmesine binaen işi yapmak veya yapmamak arasında seçme imkânı kazanmış olur. Zira artık bu amelin türünü, vasfını ve kıymetini bilir. **Bundan dolayı İslam felsefesi, madde ile ruhun birleştirilmesi/mezcedilmesi yani amelleri Allah’ın emir ve nehiyelerine göre yürütmektir. Bu düşünce; az ya da çok, küçük ya da büyük her amel için daima zorunludur.** İşte bu aynı zamanda hayatın tasviridir. İslam akidesi hayatın, düşüncenin ve nizamın esası olduğuna göre, İslam hadaratı da (ki o, İslam’ın bakış açısı ile hayat hakkındaki mefhumların toplamıdır) tek bir ruhi temel üzerine kurulmuş olur. İşte bu temel, akidedir. Onun hayat tasviri ise, maddenin ruh ile birleştirilmesidir. Onun nazarında saadetin manası ise Allah’ın rızasıdır.)

Evet, İslami anlamda felsefe işte budur (madde ile ruhun birleştirilmesidir), yani yaratıcı ile olan bağına idrak edilmesidir. Dolayısıyla bu, bu anlamıyla doğru bir ıstılahtır...

Ama (felsefenin) Yunan terminolojisinde veya benzerlerinde yani (varlığın

ötesinde ne olduğunun ya da maddenin ötesinde ne olduğunun-metafiziğin araştırılmasında) kullanılmasına gelince; bu İslam tarafından reddedilmektedir. Nitekim aynı Tefekkür kitabının (1.) sayfasındaki giriş bölümünde, yani yukarısında bahsedilenden önce şöyle geçmektedir:

(İnsanlık tarihi büyük mesafeler kat ederken, insanoğlunun zihni, akıl ve düşünme olgusundan çok, akıl ve düşünmenin ürünleriyle meşgul olmuştur. Eski çağlarda ve günümüzde, Müslüman ve Müslüman olmayan bilim adamları arasında akıl olgusunu kavramaya çalışanlar olmuşsa da, bu çabalar başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bunların içinden düşünme metodunu bir çerçeveye oturtmaya çalışanlar da olmuştur. Bilimsel başarılar sayesinde bazı alanlarda bu metodun semeresinden istifade etmeyi başarmalarına rağmen, düşünmeyi “düşünme” olarak tanıma konusunda yanlış yola saptıkları gibi, kendileri dışında söz konusu bilimsel başarıya hayran kalan taklitçilerini de yanıltmışlardır. Yunan’dan önce ve sonra insanlar, düşünme olgusunu elde etmek amacıyla tüm performanslarını kullanarak “mantık” denen kavramı ve birtakım düşünceleri gün yüzüne çıkarmayı başarmışlardır. Fakat bilgiyi deforme etmişlerdir. Mantık, hedeflendiği gibi bilgiye götüren bir araç ve bilginin doğruluğunu kanıtlayan bir kıstas olmak yerine, bilgi için kötü sonuçlar doğuran bir araç olmuştur. **Düşünmeye ulaşma yolunda atılımda bulunan bu insanlar, sözde “felsefe” veya “hikmet sevgisi”ni ortaya çıkarıp metafizik konularda derinleşmişlerdir. Sonuçta öğrendikçe insana haz veren, varılan sonuçlardan zevk duyulan bir araştırma, inceleme metodu ortaya çıkmıştır. Ne yazık ki bütün bunlar insanı, hem realiteden hem de “hakikat”ten ve doğrudan uzaklaştırmıştır. Bu düşünce yöntemiyle yanılıya düşen pek çok kişi doğru yoldan sapmıştır.)**

Tefekkür kitabında geçen çalışma, Allah’ın izniyle felsefe konusundaki gerçeği açıklayan sakin, temkinli ve düşünülmüş bir çalışmadır.

Umarım bu kadarı yeterli olmuştur. Bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah’tır.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 08 Cumade’l Âhir 1443

M. 06/01/2022

Cevaba, Emir’in (Allah onu korusun) web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<https://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/4210/>